

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lenky Krupičkové a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **Krajina budoucnosti, z. s.**, sídlem Luční 266, Vysoká Pec, zastoupená advokátem Pavlem Uhlem, sídlem Kořenského 15, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Severní energetická a. s.**, sídlem Václava Řezáče 315, Most, zastoupená advokátem JUDr. Petrem Voříškem, Ph.D., LL.M., sídlem Přístavní 321/14, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2024, č. j. MZP/2024/220/624, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 11. 11. 2024, č. j. 141 A 20/2024 – 173,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje („dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 15. 2. 2024, č. j. KUUK/012487/2024. Tímto rozhodnutím Krajský úřad Ústeckého kraje podle § 7 odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů“) sdělil oznamovatelce Severní energetická a. s. (osoba zúčastněná na řízení) závěr zjišťovacího řízení, že záměr „*Ekologická obnova lomu ČSA*“ nemůže mít významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován podle zákona o posuzování vlivů. Žalovaný dále napadeným rozhodnutím zamítl jako nepřipustná odvolání J. V. K., DiS., a Ing. P. S.

[2] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem ve vztahu k žalobkyni žalobu zamítl. Předně se neztotožnil s náhledem osoby zúčastněné na řízení, že žalobkyně nebyla oprávněna podat vůči napadenému rozhodnutí žalobu z důvodu chybějící aktivní procesní legitimace (způsobilosti být účastníkem soudního řízení). Krajský soud v tomto směru uvážil, že žalovaný považoval žalobkyni za účastníka správního řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí, a zároveň žalobkyně tvrdila, že byla tímto rozhodnutím dotčena ve svých právech, k podání žaloby tudíž byla legitimována.

[3] Krajský soud však dospěl k závěru, že žalobkyni v projednávané věci nesvědčí aktivní věcná legitimace, neboť po provedeném dokazování nebylo prokázáno tvrzení žalobkyně o tom, že by napadené rozhodnutí vskutku zasáhlo do její právní sféry. Podle krajského soudu byla žalobkyně podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů povinna v odvolání doložit, že splňuje podmínky podle § 3 písm. i) bodu 2 téhož zákona, tj. že vznikla alespoň 3 roky přede dnem vydání prvoinstančního rozhodnutí, případně že ji podporuje svými podpisy nejméně 200 osob. Krajský soud uvedl, že mezi účastníky řízení nebylo sporu o nesplnění časové podmínky, neboť žalobkyně vznikla až v roce 2023, tedy méně než tři roky před vydáním prvoinstančního rozhodnutí. Po provedeném dokazování krajský soud uvážil, že nebyla splněna podmínka předložení dostatečného množství podpisů. Podle krajského soudu žalobkyně k odvolání připojila podporující podpisové listiny, které neměly náležitosti uvedené v § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů (konkrétně neobsahovaly označení rozhodnutí krajského úřadu). Tento nedostatek pak žalobkyně navzdory výzvě prvoinstančního orgánu neodstranila, jelikož do správního spisu založila toliko dodatečně pozměněné podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298. Podpisy na těchto listinách přitom nelze vztahovat k textu, který do nich byl zjevně doplněn až poté, kdy byly podepsány. Pokud se jedná o podporující podpisové listiny s podpisy č. 471 až 807, pak krajský soud uzavřel, že dané listiny nejsou součástí správního spisu. Není rovněž pravdivé tvrzení žalobkyně o tom, že při jednání u žalovaného dne 13. 5. 2024 tyto listiny předložila, jelikož dané tvrzení neodpovídá obsahu protokolu o tomto jednání a žádná z těchto listin není ani v příloze tohoto protokolu.

pokračování

II. Argumentace stěžovatelky a osoby zúčastněné na řízení

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) **kasační stížnost** z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka předně namítla, že krajský soud nesprávně vyložil § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů. Podle stěžovatelky má výčet náležitostí podporující listiny, pokud jde o uvedení čísla jednacího a data vydání prvoinstančního rozhodnutí, toliko doporučující povahu. Stěžovatelka k tomuto závěru dospěla na základě gramatické analýzy předmětného ustanovení, z níž vyplývá, že zákon stanoví toliko tři obligatorní prvky, které musí podporující listina obsahovat, a to název záměru, identifikační údaje podpořené právnické osoby a skutečnost, že listina je určena na podporu odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona. Stěžovatelka má za to, že jí prezentovanou interpretaci § 9e odst. 1 písm. b) zákona podporuje krom výslovného znění zákona i smysl vykládané právní normy, jímž je předejití záměně v podpořeném záměru či osobě, popřípadě účelu. Naopak smyslem vymezení náležitostí není a z podstaty věci ani být nemůže nepřiznané stanovení časového omezení, v jakém lze projev učinit, na dobu po vydání rozhodnutí do podání odvolání. Stěžovatelka rovněž poukázala na skutečnost, že zákonné ustanovení je třeba vykládat i s přihlédnutím k požadavkům vyplývajícím z Ústavy ČR, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 a Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí vyhlášené pod č. 124/2004 Sb. m. s. Všechny tyto- zákonu nadřazené- normativní akty zakotvují požadavek na poskytnutí dostatečného časového prostoru pro veřejnost k účasti na rozhodování v oblasti životního prostředí.

[6] Podle stěžovatelky krajský soud dále pochybil, pokud dovedl, že v okamžiku podání odvolání musí být podporující listina předložena bezvadná a tuto vadu nelze zhojit. Stěžovatelka má naopak za to, že případné nedostatky v podporující listině jsou odstranitelnými vadami postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu.

[7] Stěžovatelka konečně uvedla, že krajský soud taktéž nesprávně zhodnotil právní důsledky toho, že správní orgány posoudily odvolání jako řádné a věcně projednatelné. Tímto závěrem byl krajský soud vázán a nemohl jej hodnotit odlišně od žalovaného, který je v této otázce plně autonomní a jeho závěry nepodléhají při absenci zpochybnění v žalobě soudnímu přezkumu *ex officio*.

[8] Žalovaný se k věci **nevyjádřil**.

[9] Osoba zúčastněná na řízení ve svém **vyjádření** shrnula dosavadní průběh správního a soudního řízení. Poté zdůraznila, že žalobkyně připojila k odvolání pouze listiny, které ji nemohly legitimovat k učinění tohoto úkonu, odvolání proto mělo být bez dalšího zamítnuto jako nepřipustné. I kdyby měl být užit postup podle § 37 odst. 3 správního řádu, osoba zúčastněná na řízení upozornila na to, že žalobkyně byla k odstranění vad odvolání vyzvána, k odstranění nedostatků ovšem v určené lhůtě podle osoby zúčastněné na řízení nedošlo, tudíž i z tohoto hlediska mělo být odvolání vyhodnoceno jako nepřipustné. Osoba zúčastněná na řízení navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

[10] Stěžovatelka v **replíce** odkázala na obsah kasační stížnosti a upozornila, že důraz, jaký osoba zúčastněná na řízení klade na chybějící uvedení čísla paragrafu a odstavce prvoinstančního rozhodnutí v podporující listině, je výrazem přehnaného formalismu.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s tvrzením stěžovatelky, že krajský soud provedl nesprávnou interpretaci § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů z hlediska vymezení okruhu obligatorních náležitostí podporující podpisové listiny.

[14] Podle tohoto ustanovení platí, že *„v záhlaví podporující podpisové listiny a na každém jejím očíslovaném podpisovém archu se uvede alespoň název záměru, identifikační údaje právnické osoby podle § 3 písm. i) bodu 2, na jejíž podporu je podporující podpisová listina určena a dále skutečnost, že listina je určena na podporu odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6 (...), a číslo jednací a datum vydání tohoto rozhodnutí.“*

[15] Již jazykový výklad právě citovaného ustanovení, jakožto základní metoda interpretace právního předpisu, neposkytuje žádnou oporu pro závěr stěžovatelky o tom, že by uvedení čísla jednacího a data vydání prvoinstančního rozhodnutí v podporující podpisové listině mělo být toliko fakultativní (nepovinnou) náležitostí této listiny. Zákon používá při propojení čísla jednacího a data vydání rozhodnutí s předchozími obligatorními znaky podporující podpisové listiny spojku „a“, která v češtině představuje základní souřadící spojku slučovací. Spojka „a“ tedy vyjadřuje, že dva nebo více prvků platí současně a jsou rovnocenné (viz např. KARLÍK, Petr; PETR Jan; RUSÍNOVÁ Zdenka (eds.). *Mluvnice češtiny 2: Tvarosloví*. Praha: Academia 1986.). Toto pojetí významu spojky „a“ je v souladu i s pravidly formální logiky, v níž daná spojka odpovídá logické operaci konjunkce, podle níž je výsledný výrok pravdivý, jen pokud všechny (dílčí) výroky množiny platí zároveň. Krajský soud proto zcela správně uvážil, že zákon vyžaduje současné splnění všech náležitostí vymezených v citovaném ustanovení, tj. minimálně uvedení názvu záměru, identifikačních údajů právnické osoby a skutečnost, že listina je určena na podporu odvolání proti rozhodnutí, a číslo jednací a datum vydání tohoto rozhodnutí. Požadavek zákonodárce na specifikaci rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů číslem jednacím a datem jeho vydání je zcela logický, neboť právě obsah daného rozhodnutí a důvody v něm uvedené představují (na rozdíl od pouhé identifikace záměru, jehož se rozhodnutí týká) podklad pro možnost kvalifikované úvahy eventuálního podporovatele, zda připojí svůj podpis na podporu podání odvolání vůči konkrétnímu rozhodnutí, s nímž se neztotožňuje. Při absenci zákonné podmínky týkající se vymezení rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů by mohly být předem, bez vazby na určitý výsledek

pokračování

rozhodovací činnosti prvoinstančního orgánu, vytvářeny jakési „universální“ podporující podpisové listiny. V konečném důsledku by tak bylo umožněno spolku podat odvolání vůči jakémukoliv rozhodnutí, což by vedlo k setření rozdílu mezi etablovanými spolky, které právě takovým oprávněním disponují ve smyslu § 3 písm. i) odst. 2 věty první zákona o posuzování vlivů, a spolky nově vzniklými, u nichž zákon podle § 3 písm. i) odst. 2 věty druhé vyžaduje shromáždění dostatečného množství podpisů na podporu odvolání v konkrétní věci.

[16] Zákonný požadavek na uvedení čísla jednacího a data vydání rozhodnutí (proti němuž odvolání směřuje), a s ním spojené faktické omezení časového rozsahu pro sběr podpisů po dobu běhu odvolací lhůty proti takovému rozhodnutí není podle Nejvyššího správního soudu v rozporu s ústavním či evropským (mezinárodním) rozměrem práva na ochranu životního prostředí. Smyslem existence náležitostí podporující podpisové listiny, tj. i uvedení čísla jednacího a data vydání rozhodnutí, je kvalifikované hájení zájmů ochrany životního prostředí spolky, které se opírají o dostatečný zájem občanů o určitou záležitost, která se jich může týkat (viz BAHÝLOVÁ, Lenka, KOCOUREK, Tomáš, VOMÁČKA, Vojtěch. *Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 122, marg. č. 98.). Právě požadavek na sběr relativně nízkého počtu podpisů v patnáctidenní odvolací lhůtě představuje legitimní omezení práva na ochranu životního prostředí sloužící k ověření existence reálného zájmu veřejnosti o problematiku řešenou rozhodnutím podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů v konkrétním případě, bránící zbytečnému vynakládání prostředků souvisejících s vedením odvolacího řízení o otázce, která by pro veřejnost nebyla významnou.

[17] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s principiálním východiskem stěžovatelky opírající se o tvrzení, že případné nedostatky v podporující listině jsou odstranitelnými vadami postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu. Stěžovatelka se však již mylí, pokud argumentuje, že krajský soud dospěl k závěru rozpornému s touto premisou. Krajský soud totiž nezaložil své úvahy na nemožnosti zhojení nedostatků, jimiž byla listina stížena, ale na tom, že dané nedostatky nebyly ve lhůtě k tomu správním orgánem určené odstraněny. Stěžovatelka sice na základě výzvy k odstranění vad odvolání předložila podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298 formálně obsahující veškeré zákonné náležitosti, krajský soud však dané listiny shledal za *ex post* (protiprávně) pozměněné. Vůči zákonnosti této úvahy krajského soudu stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nebrojí. Stěžovatelka nezpochybňuje ani navazující úvahu krajského soudu, že žádné další podporující podpisové listiny, které by mohly zhojit nedostatek zákonných náležitostí podaného odvolání, již ve správním řízení nepředložila.

[18] Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud rovněž nepochybil, pokud se z úřední povinnosti, tj. bez námítky, zabýval otázkou naplnění zákonných náležitostí odvolání stěžovatelky včetně doložení řádně vyplněné podporující podpisové listiny, od níž se ve smyslu § 3 písm. i) odst. 2 zákona o posuzování vlivů odvíjí účastenství stěžovatelky v odvolacím řízení. Rozšířený senát již v usnesení ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, č. 2288/2011 Sb. NSS, dovodil, že soud se *ex offio* může zabývat otázkami, které sice nebyly zahrnuty do žalobních bodů, ale které tvoří předpoklad pro přezkum napadeného rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních námitek. V nyní

posuzované věci právě takovou problematiku představuje naplnění podmínek pro účastenství stěžovatelky v odvolacím řízení. V odvolacím řízení totiž stěžovatelka uplatnila námitky, zákonnost jejich vypořádání žalovaným následně zpochybňovala v podané žalobě. Odpověď na otázku, zda stěžovatelka vůbec měla být účastníkem správního řízení na základě podaného odvolání, a zda tedy byla oprávněna odvolací námitky formulovat, tudíž představuje základní předpoklad pro věcnou reakci na její žalobní argumentaci. Polemika stěžovatelky stran této otázky tedy není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud toliko nad rámec kasační argumentace doplňuje, že ač krajský soud nepochybil tím, že se problematikou účastenství stěžovatelky zabýval, nesprávně své úvahy podřadil pod institut aktivní věcné legitimace, tj. prokázání, zda stěžovatelka (resp. její členové) byla v projednávaném případě vskutku dotčena na právu na příznivé životní prostředí. Skutečnost, že by se stěžovatelka věnovala ochraně životního prostředí, od níž se odvíjí aktivní věcná legitimace, krajským soudem nebyla nijak zpochybněna. Úvahy krajského soudu tak směřovaly výlučně k (ne)dodržení zákonného procesního rámce pro realizaci daného práva v odvolacím řízení, tj. týkaly se problematiky podmínek řízení před (odvolacím) správním orgánem. S ohledem na obsah kasační stížnosti však nemá tato vada na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žádný vliv.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. zamítl.

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

[22] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. ve znění účinném do 31. 12. 2025 právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil. Nejvyšší správní soud této osobě žádnou povinnost neuložil a neshledal ani žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro nějž by jí právo na náhradu nákladů řízení mělo být přiznáno; proto rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné. (§53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. března 2026

Mgr. Lenka Krupíčková
předsedkyně senátu

